

Pokyny pro odbornou praxi souvislou 2_SP2582 (prezenční studium)
3. semestr navazujícího magisterského studijního programu Speciální pedagogika
(specializace více vad)

Odborná praxe souvislá 2 proběhne **v podzimním** v rozsahu **3 týdnů – 60 hodin**.

Studenti vykonají souvislou pedagogickou praxi v rámci navazujícího magisterského studia ve školách, kde jsou vzděláváni žáci se souběžným postižením více vadami (ZŠS) a školském poradenském zařízení (SPC). Školu a školské poradenské zařízení si student volí dle vlastního výběru, nejlépe v místě svého bydliště. V průběhu magisterského studia student absolvuje celkem tři praxe: 2. semestr: 2 týdny (již absolvovaná praxe), 3. semestr: 3 týdny, 4. semestr: 4 týdny. Praxe ve třetím semestru studia je realizována ve školách, kde jsou vzděláváni žáci se souběžným postižením více vadami nebo ve škole pro žáky se zrakovým postižením. Jedna z praxí ve 3. nebo 4. semestru bude realizována ve školském poradenském zařízení (SPC), zbylá praxe pak ve škole vzdělávající žáky se souběžným postižením více vadami a/ nebo vzdělávající žáky se zrakovým postižením (tj. jedna z praxí v průběhu studia je realizována ve škole pro žáky se zrakovým postižením, jedna z praxí ve škole vzdělávající žáky se souběžným postižením více vadami a jedna z praxí – ideálně druhá nebo třetí ve SPC).

Studenti jsou povinni:

- být na škole po celou dobu vyučování;
- **hospitovat** u učitelů jim přidělených nebo u dalších kolegů na škole podle určení vedení školy, a to nejméně **4 hodiny denně**;
- provádět asistentské práce, opravovat sešity, vykonávat dozory;
- seznámit se schodem pracoviště;
- účastnit se porad, popř. třídních schůzek, dalších akcí pořádaných školou po dohodě s provázejícím učitelem;
- seznámit se s tvorbou individuálního vzdělávacího plánu;
- sledovat metody, které používá speciální pedagog při speciálněpedagogické diagnostice;
- na souvislé pedagogické praxi je možné uskutečňovat práce spojené s výzkumnou částí diplomové práce.

Požadavky k zápočtu:

- provést **15** samostatných výstupů (po konzultaci přípravy s třídním učitelem), přípravy budou součástí reflektivního deníku z praxe;
- **zpracovat zprávu** o průběhu praxe;
- **zpracovat případovou studii** vybraného žáka – zaměření na pozorování žáka (tuto případovou studii odevzdává u zkoušky vyučujícímu zvolené specializace, případová

studie je součástí portfolia studenta); student se rovněž zaměří na speciálněpedagogickou diagnostiku vybraného žáka;

- vést **reflexivní deník**, ve kterém bude zachycen průběh praxe, každodenní činnost a reflexe vlastní zkušenosti;
- student vloží do příslušné složky **odevzdávrny předmětu: příloha č. 2 – Přehled hospitací a hodnocení studenta – příloha č. 3;**

Zápočet za odbornou praxi souvislou bude udělen na základě odevzdaných materiálů. Přílohu č. 2 a 3 student vloží do odevzdávrny předmětu v IS.

Přílohy:

1. Dopis pro fakultního učitele.
2. Přehled hospitací.
3. Celkové hodnocení studenta po skončení pedagogické praxe.

Příloha 1: Dopis pro fakultního učitele

Vážená paní kolegyně, vážený pane kolego,

vzhledem k tomu, že jste byl/a na základě Vašich bohatých pedagogických zkušeností vybrán/a jako učitel/ka, a tedy pověřen/a přímým řízením souvislé pedagogické praxe studentů oboru Speciální pedagogika, dovoluujeme si Vás informovat o Vašich právech a povinnostech souvisejících s touto náročnou činností.

Fakultní učitel má právo:

- spolurozhodovat o udělení či neudělení zápočtu studentovi,
- konzultovat problémy vzniklé v průběhu praxe s metodikem a žádat od fakulty účinnou pomoc.

Povinnosti vyplývající z funkce fakultního učitele spočívají v plnění těchto úkolů:

- rozhodovat o počtu náslechnů v jednotlivých předmětech a upravovat skladbu předepsaných výstupů dle podmínek školy (viz pokyny pro studenty – předloží student),
- poskytovat studentům konzultace v průběhu přípravy na vyučování a provádět kontrolu písemné přípravy studentů,
- hospitovat při výstupu studenta, provést rozbor hodiny (aktivity) a hodnocení studenta. Formulář o hodnocení studenta slouží jako jeden z podkladů pro udělení (neudělení) zápočtu,
- řídit asistentské práce studentů (příprava pomůcek, výstupu, seznámení s vybavením kabinetů, metodických materiálů apod.).

Student je povinen plnit praxi v délce 3 týdnů (60 hodi)n a být na škole (SPC) přítomen po celou dobu vyučování (či jiných aktivit).

Děkujeme za Vaši spolupráci a čas věnovaný přípravě budoucích speciálních pedagogů.

PhDr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky PdF MU
zamecnikova@ped.muni.cz

Hospitace studenta při výkonu pedagogické praxe

Třída: **Datum:**

Vyučovací hodina:

Počet žáků: **Skupiny ve třídě:** **ano** **ne**

Příprava na vlastní práci/ Motivace žáků k práci:
Organizace vyučovací hodiny (pomůcky, relaxace, zapojení žáků, přístup učitele, komunikace se žáky):
Klima třídy (zapojení žáků, udržení pozornosti, spolupráce mezi žáky, řešení problémových situací):
Průběh a náplň vyučovací hodiny:

Hodnocení vyučovací hodiny z pohledu studenta (zhodnocení vlastní činnosti, přípravy, nejedná se o hodnocení žáků):

Čeho si má student všimnout:

- pohyb učitele (chodí, sedí, stojí,...)
- hlas učitele (silný, výrazný, modulace hlasu, nevýrazný, slabý,...)
- řeč učitele (spisovná, nespisovná, plynulá, hovorová)
- příprava na výuku (učitel ji dodržuje, nedodržuje, improvizuje, ...)
- motivace žáků (funkční, verbální, situační, neúčelná)
- otázky učitele (zjišťovací, kontrolní, nahodilé,...)
- organizace (pomůcky, vybavenost učebny, nástěnky, obrázky, modely,...)
- aktivita žáků (reakce kolektivu, reakce jednotlivce, bez odezvy,...)
- časový plán (učitel ho dodržuje, zbývá mu čas, překračuje, nezvládá,...)
- hodnocení hodiny (učitel hodnotí, nehodnotí, provádí i sebehodnocení)
- závěr hodiny (splnění cíle, hodnocení práce a aktivity třídy, ...)

Na co se má student při hospitaci zaměřit:

- účelnost zvolených vyučovacích metod
- způsob prověřování vědomostí žáků
- jak učitel pracuje s chybou
- způsob zápisu na tabuli a do sešitu
- způsob udržování aktivity a kázně žáků
- zvládnutí učitele nepředvídatelných situací

Co má student sledovat

- způsob komunikace (učitel-žák, žák-žák, žák-žáci, učitel-třída)
- aktivitu žáků
- časový průběh a organizaci hodiny
- používané formy a metody práce
- motivace
- využívání didaktických a kompenzačních pomůcek
- reakce žáků na způsob výuky

Příloha 3: Celkové hodnocení studenta po skončení pedagogické praxe

Celkové hodnocení studenta po skončení pedagogické praxe

Jméno a příjmení studenta:.....
 Ročník: Aprobace: Specializace:
 Kód předmětu: Termín konání pedagogické praxe:.....
 Název zařízení:

Hodnocení studenta na pedagogické praxi

Bodové hodnocení na škále 1- 3 (1 výborná úroveň, 2 dobrá úroveň, 3 dostačující úroveň,
 N – nehodnoceno z důvodů, že činnosti nebyly konány).

Kritéria hodnocení

	Sledované znalosti a dovednosti	Bodové hodnocení	Poznámka
I.	Celková příprava		
II.	Komunikativní dovednosti		
1.	Hovoří srozumitelně, jasně, adekvátně hlasitě		
2.	Dokáže přirozeně navázat kontakt s žáky		
3.	Je schopen komunikovat s žákem jasně a srozumitelně		
4.	Zvládá reagovat na nečekané otázky a projevy žáků		
5.	Je schopen naslouchat žákům		
6.	Schopnost komunikace s pedagogem		
III.	Osobnostní předpoklady		
1.	Skutečný zájem o práci, chuť se něco nového naučit		
2.	Aktivní přístup, samostatnost, invence, flexibilita, kreativita		
3.	Schopnost empatie, citlivost pro práci s dětmi se zdravotním postižením		
4.	Schopnost týmové spolupráce s pedagogem, asistentem pedagoga		
5.	Smysl pro povinnost, zodpovědnost, důslednost,		
6.	Schopnost zodpovědné práce s informacemi		
7.	Úroveň kvality vedení záznamů		
8.	Schopnost zapojit se plynule a aktivně do výuky		

9.	Jiné		
IV.	Pedagogické schopnosti		
1.	Úroveň teoretické přípravy		
2.	Schopnost plánovat svoji spec. pedagogickou činnost		
3.	Schopnost řídit vyučovací (diagnostický) proces		
4.	Organizační schopnosti		
V.	Sebereflexe		
1.	Dokáže reálně zhodnotit průběh své pedagogické činnosti		
2.	Je schopen přijmout i kritické hodnocení		

Datum:

.....

Podpis a razítko školy

Poznámky:

PhDr. Dana Zámečnicková, Ph.D.
zamecnikova@ped.muni.cz